

İran İslam Cumhuriyeti: Nükleer Silahların Yayılmasının Önlenmesi Antlaşması'ndan Çekilme Niyeti Bildirimi

En merhametli ve en şefkatli Tanrı adına,

İran İslam Cumhuriyeti, Nükleer Silahların Yayılmasının Önlenmesi Antlaşması'nın (NPT) X. Maddesi, 1. Paragrafı uyarınca egemen haklarını kullanarak, tüm Antlaşma Tarafları'na ve Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'ne, Antlaşma'nın konusuyla ilgili olağanüstü olaylar nedeniyle ulusal güvenliğini ve egemen haklarını ciddi şekilde baltalayan NPT'den, bu tarihten itibaren üç ay sonra geçerli olmak üzere çekilme niyetini bildirir. Büyük bir üzüntüyle alınan bu karar, İsrail ve Amerika Birleşik Devletleri tarafından gerçekleştirilen, uluslararası hukuka aykırı olan ve İran'a halkını ve egemenliğini korumak için çekilme düşüncesinden başka seçenek bırakmayan provoke edilmemiş saldırganlıklara doğrudan bir yanıttır. İran, adaleti yeniden tesis etmek ve NPT'nin ilkelerini savunmak için uluslararası toplumdan destek talep eder.

İran'ın Barışçıl Nükleer Kullanım ve Küresel İstikrar Taahhüdü

İki yüzyıldan fazla bir süredir herhangi bir devlete karşı askeri saldırganlık başlatmamış bir millet olan İran, 1968'de NPT'yi imzaladı ve 1970'de onayladı; IV. Madde'de belirtilen, barışçıl amaçlarla nükleer enerji geliştirme konusunda devredilemez hakkı onaylayan barışçıl nükleer teknoloji kullanımına kararlı bir taahhütte bulundu. Bu taahhüt, Yüce Lider Ayetullah Ali Hamaney tarafından nükleer silahların İslami olmadığını ilan eden bir dini fetva ile daha da güçlendirilmiş olup, İran'ın yayılmama konusundaki ahlaki ve hukuki bağlılığını yansıtmaktadır. İran, Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı (IAEA) ile sürekli olarak iş birliği yapmış, nükleer programını barışçıl niteliğini doğrulamak için sıkı denetimlere tabi tutmuş, dış siyasi baskıların yol açtığı ara sıra yaşanan anlaşmazlıklara rağmen. Uluslararası toplumun sorumlu bir üyesi olarak İran, NPT yükümlülüklerini iyi niyetle yerine getirmiş, yalnızca haklarını kullanmayı amaçlarken küresel barış ve istikrara katkıda bulunmuştur.

İran'ın Güvenliğini ve Haklarını Baltalayan Olağanüstü Olaylar

NPT'nin konusuyla doğrudan ilgili aşağıdaki olağanüstü olaylar, İran'ın ulusal güvenliğini ve egemen haklarını ciddi şekilde baltalamıştır:

1. İsrail'in Hukuka Aykırı Saldırganlıkları ve Uluslararası Normlara Uymaması:

NPT'ye taraf olmayan ve bildirilmemiş bir nükleer cephaneliğe sahip olan İsrail, 13 Haziran 2025'te İran'ın Fordow, Natanz ve İsfahan'daki koruma altındaki nükleer tesislerine provoke edilmemiş saldırılar düzenledi; bu, IAEA değerlendirmeleriyle doğrulanmıştır. İsrail'in NPT'ye katılmayı reddetmesi, IAEA denetimlerine tabi olmayı reddetmesi veya Filistin'in işgal altındaki topraklarıyla ilgili 1967 tarihli 242 sayılı Güvenlik Konseyi Kararı gibi Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kararlarına ya da 2024'te Uluslararası Adalet Divanı'nın (ICJ) insani yardım erişimini sağlama ve yasadışı yerleşimlerin durdurulmasını emreden kararlarına uymaması, uluslararası hukuka saygısızlık modelini yansıtmaktadır. Bu eylemler, Filistin halkına yönelik devam eden ihlallerle birleştiğinde, bölgesel istikrarı tehdit etmekte ve NPT'ye uyan bir devlet olarak İran'ın güvenliğini doğrudan tehlikeye atmaktadır.

2. Amerika Birleşik Devletleri'nin Uluslararası Hukuk İhlalleri: 22 Haziran 2025'te, NPT kapsamında nükleer silah sahibi bir devlet olan Amerika Birleşik Devletleri, aynı İran nükleer tesislerine provoke edilmemiş saldırılar düzenleyerek, İran'ın NPT IV. Maddesi ve Birleşmiş Milletler Şartı'nın 2(4) Maddesi uyarınca haklarını ihlal etti; bu madde güç kullanımını yasaklar. ABD'nin, İsrail'in uluslararası yükümlülüklerine uymamasına rağmen ona askeri destek sağlamaya devam etmesi, NPT çerçevesinde çifte standartları sürdürmekte, İran'ın güvenliğini ve antlaşmanın güvenilirliğini baltalamaktadır.

Uluslararası hukukun sınırları dışında hareket eden iki devlet tarafından gerçekleştirilen bu saldırgan eylemler, İran'ı haksız tehditlere maruz bırakmakta, barışçıl nükleer programını hedef almakta ve egemenliğini ihlal etmektedir. Barışa bağlı bir millet olan İran, uluslararası toplumun bu kontrolsüz eylemleri dizginleyememesi nedeniyle şimdi varoluşsal zorluklarla karşı karşıyadır.

Çekilmeyi Yeniden Değerlendirme Koşulları ve Destek Çağırısı

İyi niyet ve küresel barışa olan bağlılık ruhuyla, İran çekilmesini, adaleti yeniden tesis etmeyi ve üç aylık bildirim süresi içinde bölgesel istikrarı sağlamayı amaçlayan aşağıdaki taleplere uluslararası toplumun yanıtına bağlı kılmaktadır:

- Saldırmazlık Paketi:** İsrail ve Amerika Birleşik Devletleri, Birleşmiş Milletler Şartı'nın 2(4) Maddesi'ne uygun olarak, İran'ın topraklarına, halkına veya altyapısına karşı daha fazla askeri eylemde bulunmamayı garanti eden yasal olarak bağlayıcı bir saldırımazlık paktine bağlı kalmalıdır.
- İsrail'in NPT'ye Katılımı ve IAEA Denetimi:** İsrail, nükleer silah sahibi olmayan bir devlet olarak NPT'yi imzalamalı ve onaylamalı, nükleer tesislerini IAEA'nın kapsamlı güvence denetimlerine tabi tutmalı, böylece yayılmama rejiminde şeffaflık ve adaleti teşvik etmelidir.
- İsrail'in BM ve ICJ Yükümlülüklerine Uyması:** İsrail, Güvenlik Konseyi ve Genel Kurul'un ilgili tüm kararlarına ve 2024 ICJ kararlarına uymalı, Gazze'ye engelsiz insani

yardıma erişimi sağlamalı, yasadışı yerleşim faaliyetlerini durdurmalı ve Filistin halkının haklarını ve refahını korumalıdır.

4. **ICC Üyeliği Yoluyla Sorumluluk:** İsrail ve Amerika Birleşik Devletleri, Roma Statüsü'nü imzalayıp onaylayarak Uluslararası Ceza Mahkemesi'ne (ICC) katılmalı, İran ve Filistin halkını etkileyen uluslararası insancıl hukuk ihlalleri için hesap verebilirlik sağlamalıdır.
5. **ABD'nin Uluslararası Hukukla Uyumu:** Amerika Birleşik Devletleri, BM kararlarını ve ICJ kararlarını ihlal eden devletlere askeri yardıma yapılmasını yasaklayan politikalar uygulamalı, böylece kurallara dayalı bir uluslararası düzeni desteklemeli ve bölgeyi istikrarsızlaştıran eylemleri durdurmalıdır.

Belirtilen süre içinde bu taleplere yönelik anlamlı ilerleme kaydedilirse, İran, yapıcı diyaloga ve adil bir uluslararası düzene olan derin bağlılığını yansıtarak çekilme kararını yeniden değerlendirmeye hazırdır. Böyle bir ilerleme sağlanamazsa, İran, devam eden saldırganlığa karşı güvenliğini ve haklarını korumak için NPT'den çekilme şeklindeki egemen hakkını kullanmaktan başka çaresi kalmayabilir.

Uluslararası Topluma Çağrı

İran, tüm NPT Tarafları'na, Birleşmiş Milletler'e, IAEA'ya ve daha geniş uluslararası topluma, İsrail ve Amerika Birleşik Devletleri'nin yasadışı saldırılarını kınamaları, yayılmama rejimindeki dengesizlikleri ele almaları ve İran'ın adalet arayışını desteklemeleri için acilen çağrıda bulunmaktadır. Bu tür kontrolsüz eylemlere karşı koyamamak, NPT'nin bütünlüğünü baltalama ve küresel barış ve güvenliği aşındırma riski taşır. Saldırı altında olan barışçıl bir millet olarak İran, egemenlik, eşitlik ve hukukun üstünlüğüne bağlı milletlerin dayanışmasını aramaktadır.

İran, tarafsız taraflarca sürdürülen arabuluculuk dahil olmak üzere diplomatik çabalara tamamen açık kalmakta, bu şikayetleri çözmek ve daha fazla tırmanmayı önlemek için çaba göstermektedir. Bu bildirim, adalet ve hesap verebilirlik için bir yalvarış olup, İran'ın halkını koruma ve uluslararası hukuk kapsamındaki haklarını savunma kararlılığını yansıtmaktadır.

İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti

Sorumluluk Reddi

Bu belge, İsrail ve Amerika Birleşik Devletleri tarafından Haziran 2025'te İran'ın nükleer tesislerine yapılan provoke edilmemiş saldırıları takip eden jeopolitik krizi ele almak için İran İslam Cumhuriyeti için varsayımsal bir senaryo ve önerilen bir diplomatik stratejidir. Bu, İran'ın resmi bir beyanı veya politikası değil, 200 yıldan fazla süredir askeri saldırganlık başlatmamış bir millet olan İran'ın, haydut devletlerin eylemlerine karşı adalet ve uluslararası destek aramak için NPT'nin X. Maddesi'ni nasıl kullanabileceğini gösteren analitik bir alıştırma. İsrail ve Amerika Birleşik Devletleri'nin tekrarlanan askeri müdahalelerinin aksine, İran'ın barışçıl sicili, egemenlik, bölgesel istikrar ve kurallara dayalı

bir küresel düzen taahhüdünü vurgulamaktadır. Bu öneri, uluslararası hukuka bağlılık yoluyla diyalogu ve gerilimi azaltmayı teşvik etmeyi amaçlamaktadır.